

nevéen áll a föld, azt kért a szomszédaitól, hogy értéktelen írásban hangoztassák az ő tulajdonjogát!

A nemzet azonban teljes felháborodással haragot érezhet és érez is azok ellen, a kik egy esztendeig minden sürgős munkát megakasztottak, az országnak milliókra menő óriási károkat okoztak, az állam legázolt közérdekeivel együtt ezek és ezek jogos magánérdekeit is összetaposták, maguk se tudják, hogy miért.

Talán azért, hogy egy évi vakcsatározás után kijelenthessék: rosszkor indítottuk meg a küzdelmet, ez idő szerint semmit el nem érhetünk, semmit ki nem vivhatunk, tehát most már, a mikor egy év vetéseit legázoltuk, jól végzett rombolásunk tudatában visszavonulunk és elismerjük, hogy bolondítottuk az országot, elámitottuk a nemzetet!

Szerencse még, hogy a nemzet nem ugrott bele a veszedelembé, nem vesztette el eszét, ítélőképességét!

De most már hangosan követeli, hogy elég legyen a komédiából! A még harcoló törpe tábor is tegye le rögtön a fegyvert, melynek két éle van: egyik, az ellenség ellen fordított éle tompa, egy fia osztrák-érdeket se sebezhet meg soha; a másik, a nemzet szívének irányított éle azonban ki van jól fenve, meg is van mérgezve, Isten csodaja, hogy még halálosan meg nem sebesítette a nemzetet!

Legyen békeség végre, urak, törvényhozó urak!

A többség ne alkudozzék tovább, a kormány ne legyen elnéző, kegyelmet ismerő. Fogja meg a gyeplőt erősen és hajtsa végre rendületlenül, a mire vállalkozott. Alítsa helyre a törvényes rendet, a parlament munkaképességét. Takarítsa el az ország haladásának útjából a romokat és lásson dologhoz megfeszített szorgalommal!

A nemzetnek, ha ma nem, hát holnap, előbb-utóbb módja és alkalma lesz ítélni a történetek felett.

Akkor majd megtudják mind, a kiket illet, mit tart a nemzet az egy évi küzdelem összeállított mérlegéről.

Addig azonban félre az utból azokkal, a kik a kormányt hivatása teljesítésében tovább is gátolni akarják!

Követeljük a költségvetési felhatalmazás és az ujoncjutalék haladéktalan megszavazását; azután pedig követeljük a sürgős törvényjavaslatok gyors napirendre tűzését.

A nemzetnek csak egy vágya van: az, hogy vegyék le róla a bilincseket!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 10.

A mai ülésen Ugron Gábor szólal fel. Am esodátatosan az ellenzék padsorai mutatják legkevésbé az érdeklődést. A vagy a taktika előbbre való a szónoknak járó tiszteletnél? És azért vannak oly

kevesen, hogy a Háznak esetleg határozatképtelenségét lehessen konstatálni? Amde a szabadelpvűpárt tagjai már az ülés elején oly számban vannak jelen, hogy a határozatképtelenség gyanúja föl sem merülhet. Így kerül aztán a sor minden incidens nélkül az ülés formalitásainak elintézése után Ugron beszédére.

Az ülés megnyitása.

Jakabffy Imre alelnök elnököl. Fél-tizenegykor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyvet megjegyzés nélkül hitelesítik. Napirend előtt se szólal fel senki. Így aztán rögtön az ujoncjavaslatra kerül a sor.

— Ugron Gábor — kiáltja ki a legközelebbi szónok nevét a jegyző.

Ugron beszéde.

Ugron Gábor: Hasonlattal vezeti be beszédét. Mikor XIV. Lajos francia király bevégezte Versailles atalakitását, elment Vendome herceggel és megmutatta neki kertjét. Egy helyütt megállott és azt mondta: Ezei ott itt (a Kossuth párt padjaira mutat) egy szélmalom volt, most egy teljes esendkép van. Vendome herceg erre megjegyezte: De a szél azért mégis megvan!

Akármi legyen is itt — úgy mond Ugron — az a szél, mely minket haretérre vitt, az a szél, mely megmozgatta a nemzet szízeit, a nemzetet érzelmi nyilvánításra szólította fel, ma is megvan, nem lankadt. (Taps az Ugronpárt padjaiban.) Magyarország alkotmányos életének tökéletesednie kell, az pedig nem kerülheti el a természeti törvényeket. A ki a 67-iki törvények eredetét ismeri, tudja, hogy az memorandum volt, melyet a felségnek szántak. Innen a pongyolasága, innen az, hogy nincsen olyan hatalma, a melyet ilyen fontos törvény megkövetelne s nem értelmezik helyesen. Ott van a magyar nyelv kérdése, mely függő kérdés csupán és nem elintézett, mint azt Ausztriában hiszik. A felségjogot a király a megkoronázással kapja s a királynak csak annyi joga van a meny-

selés vagy istenség kezében, mint bármelyikünk.

Gyarló ember, hat ő is. Közös minden emberi hibával. De az ő gyarlósága elenyészik művészi tulajdonságai mellett. És ezek vonzauak bennünket, — mi bennünk is meg vannak azok mindnyájunkban, csak hogy nem aktiv, nem eselekvő alakban. Ha magunk nem vagyunk is képesek művészi alkotások kivételére, de tudjuk azokat betogadni, azokkal lelünkkel eltölteni tudunk azok által a földi sárból fölemelkedni.

Minél többször engedjük át magunkat eme hatásoknak, annál inkább lesz gondolkozásunk tisztább, érzésünk neme-sebb, szívünk jobb!

Hogy e művészi hatás érvényesülhessen rajtunk, ahhoz háborítatlan nyugalom és magunkbaszállás kell. Ezt nem kapjuk meg máshol sehol, csak csendes otthonunkban. Tárlatokon a jövőmenő közönség folyton zavar, megjegyzései idegen vendég gyanánt tolakodnak gondolat és eszmeviláguunkba, alkalmatlauokká tesznek bennünket, az élvezésre. De annál többet érnek arra nézve, hogy saját érzéseinket és hangulatainkat elbirájhassuk.

Műalkotást igazán élvezni csak az otthon csendjében vagy legfeljebb rokonlelkek társaságában lehet. De hogy leendő élvezeteink tárgyát jól kiválaszthassuk, ehhez a mások vélemény nyilvánítása által ránk gyakorolt hatás is szükséges. Első tekintetre azok a képek szok-

tak leginkább megtetszeni, melyek legkevésbé belső értékei bírnak. Mivel ezeket hamar megértjük, hamar is élvezzük. De viszont hamar is megunjuk. És ha elhirtelenkedve a dolgot, egy ilyet megvásároltunk rövid idő múlva látjuk, hogy voltaképen nem vettünk semmit. Lakásunk sem lett vele gazdagabb és kedélyünk sem. Nem is tudjuk az ilyet többre nézni, mint bármely értéktelen cifra faldiszt. Nem is érnek többet, mert nem beszélnek hozzánk, nem mondanak nekünk semmit.

Különösen ilyeek az uszkáló hatá-tyukkal megrakott tavak mögött elötűnő kastélyok, meg zivataros vagy derült, tavaszi vagy téli mezbe öltöztetett bércék tövében meghuzódó falvak stb. melyeket ékes olajnyomatokban még ma is nem egy intelligensnek nevezett család szalonjában látunk párjával telfüggesztve.

Hát mit keresnek ezek s az e félék ott a falon? Van ezeknek valami közök annak a háznak a lakóihoz? Szereznek ezek nekik valami lelki gyönyörűséget? Látható ezeken egyéb, mint több kevesebb szerencsével összekevert színek művészi igényeinek és izlésének látható bizonyítékai akarnak ezek lenni? A mi szemünkben, kik az embert többre nézünk egy betanított majomnál, nem bírnak ezek semmi becsesél, sőt szemünket s közvetve lelkünket is bántják mert meg-értjük általuk, hogy birtokosuk épen olyan

másolatember mint a milyen másolatképek azok. Nincs bennök semmi egyéni jellemvonás, semmi emberi érték.

A legtöbb ember lelkiileg szegénynek képzei magát, mint a milyen tényleg. Ezért veszi meg az olcsó olajnyomatot és ezért drágálja az igazi műbeccsel bíró képek az arát. Csak ha véletlenül ilyet is lát, akkor jut öntudatára annak, hogy voltaképen nem olyan szegény ő, miut gondolta. Ha többször lát ilyet, lassanként kezdi észrevenni annak az értékét. Maga sem tudja miért, de egy tárlaton vissza-visszatér valamely képhez. Megkérdi az arát. Fejet esóvál rá. Két-háromszáz forint vagy még több! Kinek van annyi pénze kidobni való? Egy darab bemázolt vászonért! Kár, hogy ilyen drága! Pedig még sem olyan mint a többi. Fa, fű, virág, víz van rajta. Láttam ilyet ezerszer, nincs nekem az effélére pénzem. Mégis mi huz hát hozzá annyira? Valaminek csak kell lenni rajta! Van is: a művész lelke van ott, a mit te érzesz felebarátom. Az a lélek, mely rokon a tieddel, mely felébresztette a te alvó lelkedet, mely felemelt téged egy pillanatra a sárból. A hova azonban visszarántott a nyomoruságos mindennapi aggodalom. Az, a mi meggátol téged abban, hogy vagyondnod, keresményednek a gyümölcsét élvezhesd. Mert rettegéssel tölt el téged ha pár száz forintot kiadsz a nélkül hogy valami kézzel foghatót vennél rajta. Igen a pénz meg-

nyit a nemzettől kap. Rátér ennek kapcsán a chlopii hadiparancsra. Mi ez a nagy egész, a mire ez a hadiparancs vonatkozik. Olyan nincs. Ez a hadiparancs nem a jogra, hanem a fegyveres erőre való támaszkodás. Egyébként ez nincs is ellenjegyezve, tehát tudomásul nem is vehetjük. Ez magáncselekedet, idegen területen történt és nekünk nem is szólhat. A hadsereg nem lehet bírja a törvényhozásnak. Hiszen a hadsereget mi tartjuk. A felség akarata is csak úgy érvényesülhet, ha az országgyűlés elfogadja. Ofelsége mellett ott kellene lennie folyton a király személye körüli miniszternek s ime ez az állás már hónapok óta betöltetlen. Lehetetlen nem észrevenni, hogy az udvarban Magyarország ellen fokozott ellenszenv nyilvánul. Pedig az udvar fenntartásához mi ugyanannyival járunk, mint Ausztria. Idézi Grivisich beszédét a delegációban, mely Grivisich bukását okozta, de az, a ki a chlopii hadiparancsot sugalmazta, az még mindig a király mellett áll. Az akkori delegációban egymásután szólaltak fel Andrássy Gyula, Tisza Kálmán, Peresz Mór és orvoslást szereztek. Megkapta-e ezt most is a nemzet? Pedig szükséges lett volna, hogy megkapja, mert a trón csak akkor erős, ha a nemzet a király iránt nemcsak tisztelettel, hanem bizalommal és szeretettel viseltetik. Szólok nem támogathat egy oly kormányt, mely szertelenségre és összevisszaságra alapítja programját. Kérdi a miniszterelnököt: miféle program szerint akarja vezetni az országot? Miféle tervei vannak? S miféle tervei azoknak keresztülvitelére? Mert az elvtelenség politikájával kormányozni nem lehet. Azt kellene megnézni, hogy mily nagyarányú külföldön a haladás! Oly kérdésekkel kell foglalkozni, melyek a nemzet létfenntartását képezik és nem erőt csökkentik. Magyarországon a possibilitieségek folyt a küzdelem. Nem a pártok között fekszik a haza, hanem a possibilitieségek különböző fajtája között. S a szabadelvűpárt is a szerint változ-

tatja politikáját, hogy a possibilitieségek mily kategóriája került uralomra. Szólok nem az ejti kétségbe, hogy kevesen küzdenek a nemzet jogaiért. Mert az igazságnak az a természete, hogy sokszor legyőzik, de ha egyszer győz, akkor győzelme állandó. Hivatkozik Blücherre, a ki kilenc csatát vesztett Napoleonnal szemben, mégis belement a tizedikbe s ekkor teljesen leverte Napoleont. Nem az határoz, hogy hányan harcolnak, hanem az, hogy hányan tartanak ki. A fegyvert meghátrálással letenni nem szabad s ha most nem is győznek, ez a leveretés olyanféle lesz, mint a Blücher kilenc leveretésének valamelyike, de a melynek nyomában el kell jönni a Blücher tizedik csatájának, a teljes győzelemnek is. (Hosszas taps és éljen a baloldalon. Szónokat számosan üdvözlik.)

A miniszterelnök válaszol.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Nem kíván mindenre kiterjeszkedni, a mit Ugron felhozott, mert nem akar a vita kihuzásához hozzájárulni most, mikor az idővesztesség a nemzetet égető sebeket üt. Egyre másra azonban reflektálni kell, így a chlopii hadiparancsról mondottakra. Tény, hogy ez a hadiparancs rossz hangulatot teremtett, de mihelyt erről ő felsége tudomást szerzett, rögtön orvosolta. (Zaj balról.) Királyunk uralkodása 67 óta példája a törvénytiszteletnek az ellenkező állítással olesó babérokat lehet ugyan szerezni, de ez a ténynek nem felel meg. Sohase törődött ezzel szóló, kinek tetszik, a mit mond, kinek nem: mindig meggyőződése szerint beszélt s nem hajbászta senkinek a kezét: a korona ellen hangoztatott kifogásokat visszautasítja. — Kifogásolja Ugron a királynak egy a miniszterelnökhöz intézett kéziratát is, ott csak az az aggály van kifejezve, hogy a hadsereg szervezete ne gyöngyessék. Az ország egy rendkívüli helyzetbe jutott, mely ha kisebb mértékben is, hasonlít a 67-iki időkhöz. Kötelesség

itt megoldást, kibontakozást keresni. — Ugyanigy tettek 66—67-ben. Adja Isten, hogy ilyen pillanatok minél ritkábban jöjjenek. A mi a sérelmeket illeti, az csak akkor lett volna, ha a magyar tanácsosokat nem részesítették volna előnyben. A helyzet olyan volt, hogy magyar ember csak a viszonyok javulását láthatta. Alig hiszi szóló, hogy a tuloldal még félévvel ezelőtt merete volna remélni a katonai nevelés magyarosítását. Epp a legutóbbi napokban történt egyébként újabb kifejezése annak, hogy a magyar nemzetnek csakis a magyar törvény parancsol. A küzdelemre térve kijelenti, hogy küzdelem és obstrukció nem azonos.

Kubik Béla: Más módja nincs az ellenzéknek.

Gróf Tisza István: Hál' Istennek vannak az ellenzéken sokan a kik ezt tudják.

Lengyel Zoltán: Köszönjük a dicsőretet. (Zaj. Elnök csönget.)

Gróf Tisza István: Rámutat az obstrukció- okozta erkölcsi károokra. Nem áll a mit Ugron mond, hogy itt eredménytelenség volna. Utal arra a nagy haladásra, a mi 67 óta van. Vessünk véget, úgy mond, a mostani állapotnak s akkor a küzdelem olyanná válik, mely a nemzetnek valóban hasznára lehet.

Ugron Gábor: A miniszterelnök jónak látta ő felsége személyét megvédeni. Szólok a legnagyobb tisztelettel szólott az uralkodóról. Birálni lehet a királyt, de hizelegni nem szabad neki. Nemcsak a király erényei, hanem gyöngeségei iránt is tisztelettel van szóló s ő felsége megvárhatja az ellenzékétől, hogy hibáira hívják fel a figyelmét. Más államokban ilyesmire fel is szokták szólítani az uralkodók polgárait. A birálat jogát, sőt kötelességét nem lehet elvitatni. Ismétli a Khuenhez intézett királyi kéziratot nem tartja alkotmányosnak. Nem lehet királyi pátensekkel kormányozni. — Visszautasítja az osztrák állam férfiaknak beavatkozását a magyar ügyekbe. Azt mondja a miniszterelnök, hogy az ellenzék harca megakasztja az országot fejlődésében. Nos, a pangás oka nem az a harc, hanem az, hogy a pénzügyminiszter uzsorás módjára a milliókat az államkamrába bezárva tartja, a helyett, hogy forgalomba hozná és a munka számára gyümölcsösztetné.

Az elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Szünet után **Lengyel Zoltán** beszél. — Az elnöki széklet Feilitzsch báró foglalja el.

Lengyel üres padok előtt beszél. Utána

Szluba István szólal fel szintén a javaslat ellen.

Lurtz Károly személyes kérdésben való felszólalásával az ülés 3 órakor véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt 10 órától déli fél 1 óráig a városháza kis tanácstermében Kovács József polgármester elnöklete alatt a folyó ügyek elintézése végett ülést tartott.

× **Állandó bíráló választmány.** A város állandó bíráló választmányára szom-

maradt, de elvesztette a lelkedetl, mert ott hagyta azt a pocsojában. Es ott hagyta a sárban kintlódni azt a másik lelket is, mely a tiednek segítségére jött, hogy onnan kiemelje. Módodban lett volna, hogy azzal egyesülve, mint jó barátal társalogj egész életeden, magányos óráidban. De te többre néztél néhány forintot a lelked üdvösségénél és maradtál az, a mi voltál addig: néhány millió sejtnek a tömege, más szóval por, sár, közönséges lelketlen anyag.

Nem sokkal ér többet az olyan ugynevezett eredeti festmény sem, a mire élelmes ügynökök seregéstől gyűjtik a megrendelőket. Bárminő régi, vagy új fotográfia után életnagyságu művészi kezektől festett arcképeket ígérnek az ilyenek 10—12 forintért. A közönség beugrik, be hagyja magát csapni s még el is van ragadtatva a nagyszerű hasonlóságtól, no meg attól, hogy olesó pénzért eredeti festményhez juttott. Az ilyen képeknek semmi közük a művészethez. Ugyiszólván gyárilag készülnek. A művész (?) maga elébe feszít 5—6 vásznat, a zöld színt megkeveri palettáján s mindenikre oda rakja ugyanazt. Azután jön a piros, meg a sárga meg a többi. Még a rajz sem készül művészi módon. Na-

gyító körzövel készül az ugy, hogy minden gyermek utáná csinálhatja, ha megmutatják neki a módját. Így aztán hamar meg van az egész, mely sohasem ér annyit mint amennyit fizetnek érte. De hasonlít a megszólalásig, tehát jó, mondja a közönség és fizet. Csak mikor nyiltabb szemmel, tisztultabb izléssel lát igazán jó arcképet, akkor veszi észre hogy micsoda silányságért adott pénzt. Művészi becsü képek nem is lehetnek nagyon olesók. A művésznak minden egyes munkáját gondolatban előre meg kell alkotni s csak azután teheti vászonra. Itt is az ihlet nem mindennapi persze kell hozzá, hogy az jól sikerüljön. Tehát nem is termelheti egyremásra a művészi alkotásokat. Már pedig ezekből él. Ezért kénytelen egynek-egynek árát magasabbra szabni. De az ilyen mü idővel nem veszt hanem nyer értékben és nyerni fog vele az is, a ki nem sajnálja rá a pénzt. Mig a ki kontár munkát szerez meg, örök bosszuságot vásárol magának nem is szólva arról, hogy izlésének hiányosságát és szívének ürességét árulja el legjobban.

Ujj kész női és gyermek ruha üzlet.

Alánlja a legolcsóbb kész női ruháit, u. m. kész alj-bluzzal együtt 2 frttól feljebb. **Kosztümök** posztóból 4 frttól feljebb **Gyermekruhák** 50 krtól, **Bluzok** 60 krtól, **Reform schlafrokk** 2.20 krtól, a legújabb divatu selyem bluzok minden fogadható árban nagy választékban kaphatók.

Vizvári L. E. és Társa cég
Simonffy-utca 2.

baton e hónap 12-én délután 4 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt a városi főjegyző hivatalos helyiségében ülést tart. Az ülésben a bíráló választmány a város 1904 évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzékét állítja egybe s illetve igazítja ki.

× **Hivatalvizsgálat.** Az évenként a rendőrség bünygyi osztályánál megtartani szokott hivatalvizsgálat tegnap vette kezdetét. A hivatal vizsgálatot Körner Adolf v. tanácsos mint a nevezett közigazgatási osztály főnöke eszközölte. A hivatalvizsgálat előre láthatólag több napig fog eltartani.

EGYHAZ és ISKOLA.

A reformátusok konventje.

Az év. református egyház egyetemes konventje tegnap délelőtt folytatta tanácskozásait Bánffy Dezső báró egyetemes főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöklete alatt.

A zsinati törvénytervezett folytatóságos tárgyalása során a köznevelési és közoktatási szervezetről szóló fejezetet tárgyalták, nevezetesen a kisdévodó intézetekre, az elemi és felsőbb népiskolákra, a polgári fiú és leányiskolákra, a tanító, tanítónő és kisdévodóképző intézetekre, a felebaráti nevelőintézetekre, a középiskolákra, felsőbb leányiskolákra és főiskolákra vonatkozó szabályokat.

A konvent az eredeti tervezeten több lényegtelen, jobbára stiláris módosítást ejtett. A konvent délelőtt befejezte a törvény-tervezet tárgyalását.

Mezey Albert kuriai bíró indítványozta, hogy az egyházi törvények tervezetét foglalják törvény-paragrafusokba.

Bernáth Elemér debreceni ítélőbíró elnök az indítvány mellőzését kéri, mert az egyházi törvények, fejezetekre és szakaszokra osztva, teljesen megfelelnek a szükségletnek.

Segesdy József azt javasolja, hogy tervezet végére tegyék oda, hogy ez új törvények életbeléptetése idejétől fogva a régebbi zsinati törvények hatályukat veszítik.

Váró Ferenc és Fejes István felszólalásai után a konvent úgy Mezey Albert, mint Segesdy indítványait mellőzte.

A napirend további során Ravácsy György előadó ismertette az esküminták revideált szövegét, nevezetesen a presbitereket, lelkészeket egyháziakét, főgondnokét, gondnokét, pénztárosét stb.

Molnár Béla azt indítványozza, hogy az összes egyházi hivatalok elfoglalásánál egy rövid, egységes eskümintát alkalmazzanak.

A konvent Molnár Béla indítványát mellőzte, s elhatározta, hogy az előterjesztett eskümintákat a jegyzőkönyvben kinyomatja, s a zsinat elé terjeszti tárgyalás végeztéig.

A primadonna.

I r t a : Wechsler Iván.

Három tanítójelölt ártatlan jellegű látogatást tett a győri színház primadonnájánál. A tanártestület ezt megtudva, kicsapta őket az intézetből.

I.

(Szin: A győri tanítóképző tanácsterme. Az elnök helye felett Loyola arc képe, a sarokban három pár szorító csizma, oldalt folter, s a háttérben embermagasságnyi hordó forró olajjal.)

Elnök: Az erkölcs és védőszenrei nevében az ülést megnyitom. (A folterkezelőkhöz): Dobjátok be a vádlottakat!

A folterkezelők: (Bedobják a vádlottakat. Az egyik az elnök elé esik, a szőkehaju egy kiálló szegben fennakad, a lenhaju az olajos hordó mellé repül.)

Elnök: Szedjétek le a vádlottat a magasból! (A második számú folterkezelő létrán fölmászik és leszedi.)

Egy szavazóbíró (olvassa a vizsgálati jegyzőkönyvet) . . . ez ifjak itt azzal vádoltatnak, hogy városunk színházának primadonnáját látogatják. Donna urnő, istennő; prima-első. Vajjon szabad-e halandó ifjaknak első istennőt látogatni? Ha igen, visszatérne a görög mythologia kora, amelyben Peleus látogatta Thetist és született Achilles avagy Numa látogatta Egéria nymphát és született egy új római királyfi. De nem, a tudomány e szent csarnokában ne említessék e barbár őslényeknek neve sem. Helytelen intézmény maga a színház, amely megengedi, hogy színpadán nők is játszanak. A görög korszaknak az az egyetlen intézkedése volt a helyes, hogy színházában nem játszottak a nők, csupán férfiak, férfiak a női szerepeket is s a közönség figyelmét nem vonták el az etikai tartalomtól: a játszó nő mosolya, keble s más e szent teremben nem illő fogalmak. Példát kellene adni ez ifjaknak itt és az egész emberiségnek. Régen érezi már a tudomány, hogy fejlődését hátráltatja a nők léte. Mathematikusnak a legszebb algebrai tétel megoldása közben fizikusnak a kísérletei közben fejébe tolokodik a nő gondolata. A Galilei természettudományi tételét: a föld a tengelye körül — forog, — megcáfollják ezek az elmaradt, szegény emberek. A föld női szivek, keblek és egyéb e magasztos helyre nem illő fogalmak körül forog. — mondják és érzik ők. — Példát kell adni *officium illustrissimum!* Mondja ki az *officium illustrissimum*, hogy immár fölösleges a színház, fölösleges a női nem, és maradjunk élve egyedül mi: a tudomány!

Elnök (a vádlottakhoz): Értették-e gazemberek?

Első vádlott:

Igen, igen! Megértettem e vádat és társaim nevében is bocsánat. Vasárnap délután, ha szép volt az idő. Meghívott bennünket ez az Isteni nő. Szívünkben a hála, keblünkben az élet s duzzadó önérzet nőttön-növe éledt E meghívások keltén. Néhanap — Mert bizony néha hiányzott a frakk — Ném ettünk. S kiváltottuk azt. Éhesek voltunk és ő etetett . . .

Elnök (félbeszárja): Jegyző ur írja ezt: Ők éhesek voltak és amaz etette. Súlyosító körülmény . . .

Első vádlott (folytatva):

Kalácsos és befőttel . . .

Második vádlott:

. . . beh jó volt, istenek, Még most is nyelvemen a méze, Aranyalmának, körtének az ize S az édes, habos, sűrű szirupot Ugy kanalaztuk, — mindönk berugott. Felálltunk, oszt' mi: ünneplő közönség, Nem ért bennünket soha ily gyönyör még; Szavalt nekünk egy új és jó szerepből S mi miat bírák hallgattuk, nagy-merengőn. Csak a szemünk rezgett s a szívünk néha tán, Hogy milyen szelid is hozzánk ez a lány, Kinek sem ijja-ijja nem vagyunk. S ha sorra jött a Khiosz cigaretta . . .

Elnök: Mit? cigaretta? Ez is súlyosít.

Harmadik vádlott (az olajos hordó mellől):

. . . Óh hála érte édes primadonna

Te jó, te drága, szép, szelid Madonna!

Elnök (a második számú folterkezelőkhöz): Ezért a pogány hasonlatért és a szavaiban rejlő erotikus hangért csipje meg a vádlottat!

2. sz. folterkezelő: (A csipővassal megcsipi. Ezután sorra csipi mind, a 2. sz. vádlottat újra, nagyobb gyönyörűséggel. Közben felső ajkával az alsóba harap, ami nagy igyekezetnek a jele. Piros zsebbevalójával letörli homlokáról a verejtéket. A 2. számú vádlott összeesik és a földön végigterü.)

A már említett szavazóbíró: Az officium illustrissimum ime bebizonyította a vádat, sőt tetézve azt. Menjünk, vonuljunk vissza és hozzuk meg ez elfajult világhoz méltó határozatunkat!

A tanártestület (visszavonul)

2. számú folterkezelő (aki társai között a legtekintélyesebbnek látszik a vádlottakhoz): Reszkessetek Bizánc!

A tanártestület (lassan, ünnepiesen kivonul). Mind állva, középen az:

Elnök (olvassa) . . . a bíróság szavazóbíró társunk vádját nem tehette egészen a magáévá. A női nem eltörlése jelenleg időszerűtlen, mert fizikai akadályba ütközik. Nem ismerjük azt az elvet még, amely — hogy mire vonatkozik nem is méltó szavakba foglalni e komoly boltivek alatt. A színházak bezárása sem aktuális ma, mert sajnos, nem tartunk ott, hogy a ledér mulatozásnak e tágas csarnokai is a matematikának, fizikának és más tudományosságoknak szenteltetnének. „Mily gyönyörrel akasztanám fel — mondotta egyik szavazóbírónk — Foucault ingáját a zsinórpádláson, ahonét ma az áldatlan koszorukat bocsátják le és milyen szorgosan jegyeznék az inga másodpernyi lengéseit a színpadon ahol ma a ballett ruhája leng és a Rigolotto asszonya inog.“ Sajnos, annak ideje, hogy szeretett kollegánk kívánsága teljesüljön, még nem érkezett el. De a három vádlottra sem mért a bíróság példás büntetést. Fiatalságokra való tekintettel nem akarta őket gályarabságra ítélni (itt a III. Ferdinánd féle büntető codexre mutat) és csak kiesapásra ítélte őket.

Elnök (a 2. sz. folterkezelőkhöz) Csapja ki a vádlottakat!

A 2. számú folterkezelő (kicsapja őket. A második számú vádlotton minden meghagyás nélkül újra csip egyet, aki az utca kövezetén elájul).

A szavazóbírók (levetve az arcukat is beburkoló kámszát; mind magában): Édes a bosszu!

II.

A primadonna a fiúk lakásán. A fiúk vizes lepedőbe göngyölgetve fekszenek és nyögnek.

A primadonna (belép): Szervusztok fiúk! Belőletek sem lesz tanító ugy-e? No seba, majd beszélék én Berzeviczyvel . . .

1-ső, 2-ik és 3-ik tanítójelölt (halk elhaló hangon):

Légy áldva, légy áldva!

Imánknak szárnya

Viszi lelkünket égbe fel,

Éretted élni,

Éretted halni!

Mi mindennel nem érne fel!!

Első tanítójelölt (vágyón):

. . . S a kompótd, ah . . .

Második tanítójelölt:

. . . És szived, kalácsod . . .

Harmadik tanítójelölt (lázban):

Hát Istenem, milyen lehet a csókod . . .

A primadonna (most először gyöngéden homlokán csókolja valamennyit).

HIREK.

Naptár. dec. 11. Péntek. — Római katolikus Damaz. — Prot. Damaz. — Görög orosz. nov. 28. Uj István. — Zsidó: Kislev. 22. Nap. kél 7 ó. 23 p. nyugszik 3 óra 52 perc. Hold kél 12. órakor éjjel, nyugszik 12 ó. délben. — Utolsó negyed 11 óra 53 perc déltán.

* A képiállításból.

A kiállítás tegnapi 8-ik napján az időt a loes-poes, a kiállítást meg talán éppen e miatt, a közönség részvétele jellemezte.

Alig kongott benne egy-két látogató. Ásító képek, tatongó üresség és lehangolt művésznép, ez volt a helyzet képe.

Csak hogy a bohém-ember soha se untatkozik és mindig leleményes, még boszúságában is.

Bakos Tibor tehát kapta magát és pompás torzképeket rajzolt a kiállításról a Karikásnak.

Aztán hogy oda vetődött hozzá a punk munkatársa meg Bosznay piktor uram is, hát azon vesztek össze — akár János bá' a Hortobágyról — hogy Kézdi Kovács László kitűnő és hangulatos 1200 korona értékű Busuló juhász című és 129 sz. képén mennyivel érnének többet a juhok — ha kövérebbek volnának! . . .

Unalmában aztán elmondta két piktor azt is, hogy Kubányi Lajos 2. sz. Tréfa c. 248 koronás és Pataky László 92. sz. 350 koronás képe a Miklós huszár alku alatt van.

A kiállítás különben e hónap 15-én kedden zárul be valószínűleg, amikor is az egyesület tagjai számára a szokásos képsorsolást fogja rendezni, úgy tudjuk, hogy ha nem lesz deficitjük 1500 korona értékű, ellen esetben pedig csak 1200 korona értékű képet és szobrot sorol ki majd az egyesület tagjai között.

Tegnap a Dóczy intézet 20 bájos kis-nagyleány növendéke délután 3 órakor ismét látogatást tett a kiállításon.

Este 8—10 óra között pedig a kereskedőifjak mintegy 200-an tekintették meg a kiállítást. Ezenkívül elfogyott tegnap a nagyközönség látogatói között is mintegy 140 jegy.

Ma délután 5 és 7 óra között a kiállításon Rácz Károly jeles zenekara fog hangversenyezni.

A kiállítás belépő jegye ma is 60 fillér. A kiállítás ma délelőtt 10—fél 1-ig; és délután 4—7-ig van nyitva.

* **A Csarnok művészestélye.** Kellemes izgatottsággal végzi a Kereskedelmi Csarnok vigalmi bizottsága a dec. 19-iki művészestély rendezésének sok irányú munkáit. A vigalmi bizottság napról-napra ülést tart, hogy gondoskodó figyelmet ne kerülje el semmi. A meghívókat holnap küldi szét a rendezőség a Csarnok tagjaihoz s e meghívóban tüzetesen jelzi, hogy mi módon juthat mindenki a jegyéhez. A részvételi iv alájegyzőinek oszlopa a program megjelenése után úgy felszókott, mint a hőmérő higanyoszlopa, ha meleg áramlatba kerül bele. Ez az érdeklődés élénkségéről és melegségéről tesz tanuságot s ezt a rendezőség nagyon jó jelnek veszi. Különben nem is az ad most már gond a rendezőknek, hogy a közönség miképp legyen meghódítható, hanem hogy miként legyen elhelyezhető, mert a nagyterem már is erősen szűknek kezd bizonyulni. A terem végén egy kis színpad fogja függönyével eltakarni az előadás rendezési titkait. A

7 számból álló műsor olyan változatos és magas értékű lesz, hogy minden várakozást biztosan ki fog elégíteni. Ligeti Juliska, Maleczky Bianka, Dezső József leérkezése teljesen biztosítva van, a Nemzeti Színház igazgatósága készségesen megadta két jeles tagjának a szabadságot. Maleczky Bianka, a kiváló hangverseny-énekesnőt pedig édesanyja M. Vilmosné, az orsz. zeneakadémia tanárnője fogja zongorán kísérni. Ezenkívül valószínűleg leérkezik a művész család feje Maleczky Vilmos, az érdemes opera énekes is egy számmal, s is gazdagítani fogja a műsort. A Csarnok vigalmi bizottsága úgy intézkedett, hogy az ülőhelyek kizárólag hölgyek részére legyenek fentartva s ezek a helyek első sorban azok között lesznek kiosorolva, akik a részvételi ivet aláírták. A jegyek átvétele jövő esütörtökön történik a Csarnok titkári hivatalában. Az estély teljes műsorát vasárnapra adja ki a rendezőség. Az előjelekből néve a dec. 19-iki estély egy művészi színvonal, mint mulatási hangulat tekintetében kiváló sikerű lesz.

* **Fényes esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap délelőtt 11 órakor Debrecenben. Ekkor tartotta ugyanis esküvőjét Szabó Pal honvédfőhadnagy, az itt állomásozó honvédség tisztikarának egyik legrokonszenvesebb tagja, Jóna István földbirtokos bájos leányával Erzsikével. Az esküvői szertartáson Oláh Károly városi tanácsos és Jóna János földbirtokos voltak a tők. Az esküvő szűk családi körben folyt le.

* **A muzeum ügye.** Tudvalevő, hogy az országos muzeumok bizottsága e hónap 6-án Budapesten Thaly Kálmán elnöke alatt ülést tartott. Városunk képviselőjében ezen ülésben Oláh Károly v. tanácsos vett részt. Az ülés során a bizottság az állam nevében kijelentette, hogy a város az 1905 évre előírányzott 80,000 korona segélyt a muzeum létesítésére meg fogja kapni. De csak úgy, ha a muzeumot a város tényleg létesíti is. Az állam hozzájárulása tehát biztos, de természetesen utólagos. Vajjon mikor fognak, hát már ez ügy végrehajtásához nálunk is tényleg és komolyan végrehalára! . . .

* **A szatmári Kölcsey-kör** december 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Szatmáron a városháza dísztermében tartja rendszeres évi közgyűlését, amelynek műsora a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. A tisztviselő kar s a szakosztályok lemondása. 5. Tisztviselő és szakosztályi tagok választása. 6. Indítványok.

A közgyűlés végeztével 11 órakor Deák-ünnep lesz, a melynek műsora: 1. Hunyadi-induló. Lányi Ernőtől. Énekli a Dalegyesület. 2. Emlékbeszéd Deákról, tartja dr. Fecstel János. 3. Deák szelleméhez, Bán Aladártól. Szavalja dr. Lénárd István. 4. Szent hamvak, Gaál Ferentől. Énekli a Dalegyesület. Ugy a közgyűlésre, mint a matinére a kör tagjait s az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja Kende Zsigmond elnök, Fecstel János dr. ü. v. alelnök, dr. Fodor Gyula titkár, Orosz Alajos irod. szakoszt. elnök, Csomay Győző irod. szakoszt. előadó.

* **Napilap Budapest.** Gajári Ödön szerkesztésében új nagy napilap indul meg, melynek címe *Az ujság* lesz. A lapot az Athenaeum nyomdája állítja ki s a lap kiadóhivatala Budapesten, Kerepesi-ut 54. sz. a. az Athenaeum palotájában van. Az ujság ára egy évre 28 korona. Mutatványszámot 6 napig bárki nek ingyen küld a kiadóhivatal.

* **Fényes multság az Angol királynéban.** Kállay Szaboles és Nozdroviczky László szabolesi birtokosok tegnap este fényes multságot rendeztek az Angol királyné termeiben Magyariek pompás zenéje mellett. A kitűnően sikerült multság a reggeli órákban ért véget. Jelen volt urasszonyok: Szunyogh Sándorné, Szalay Józsefné, Buttykay Menyhértne, Szögyényi Jánosné, Bodnár Gézáné, Kuncze Gusztávné, Jármy Tamásné, Nagy Aladárné, Latinovics Mihályné, urleányok: Szunyogh Margit, Nozdroviczky Ilonka, Buttykay Margit, Latinovits Ida, Latinovits Olga, stb.

* **A Magántisztviselők Országos Szövetsége,** a tisztviselők e hatalmas köteleke, mely feladatául tűzte ki a magántisztviselők egyéni és társadalmi érdekeinek védelmét, most városunkban is szervezi a tisztviselőket. A Szövetségnek már közel 5000 tagja van egyénileg s kötelekéhez tartozik még több egyesület is több ezer taggal. — Az Országos Szövetség most a vidék nagyobb városaiban bizottságokat szervez, hogy a vidéki tisztviselők is aktív részt vehessenek az őket érintő kérdések intézésében s tekintetbe vehetők legyenek a vidék speciális viszonyai. Városunkban is megindult a mozgalom s már legközelebb megalakul a Magántisztviselők Országos Szövetsége debreceni bizottsága. A Szövetség már legközelebb értekezletre hívja meg az itteni tisztviselőket, mely értekezleten a Szövetség tanácsát Iritz Mikea dr. ügyv. titkár képviseli. — Azok a szép eszmék, melyeket a Szövetség megvalósítani törekszik, azok az emberbaráti intézmények, melyeket már életbeléptetett a fővárosban nemcsak az érdekelt tisztviselők, de a főnökök s az intézőkörök elismerését is kivívták. Támogatja tagjait anyagilag, erkölcsileg. A fővárosban mintaszerűen szervezett ingyenes állásközvetítő irodát tart fenn, melyet a vidéki szervezetek útján az egész országra óhajt kiterjeszteni. Az óhibájukon kívül állástalansá lett tisztviselőket segítyezi. Az állástalanság elleni biztosításra újabb intézményt óhajt létesíteni az ily irányú intézmény megalkotása céljából kiírt pályázatra több pályamű érkezett, s valószínűleg ez az intézmény is életbe lép. — Sürgei a kormánytól a tisztviselők jogviszonyait szabályzó törvényt, a kötelező nyugdíjbiztosítást. — Eber figyelemmel kíséri mindenütt a tisztviselők érdekeit, s fellép ha akár az egész kar, akár az egyesek érdekéről van szó. Számos kedvezményt biztosít tagjainak, köztük hazai és külföldi fürdőknél. Ujabbban a kárpátokban üdülő telepet óhajt létesíteni. Városunkban, hol számos intelligens magántisztviselő működik a különféle pénzintézeteknél s egyéb részvénytársaságoknál, vállalatoknál és magáncégeknél, a Szövetség bizonyosan hatalmas támaszt nyer a megalakítandó bizottságban, mely lelkesedéssel fogja tudását és ügybuzgóságát a tisztviselői kar érdekében kifejtteni.

* **Letört bimbó.** E hónap 9-én hajnali háromnegyed 3 órakor hunyt el városunkban Gáborjáni Szabó Kálmán és neje szül. Nagy Teréz egy és fél éves kis leánya Jolánka. Temetése a család és hozzátartozóiknak nagy részvétele mellett tegnap délután 3 órakor volt a kórház utcai 1. sz. halottas házból. A kis halottas örök nyugalomra a Péterfia utcai ev. ref. temetőben hantolták el.

* **Nekiszaladt a szénavágó kőnek.** Barcsról írják: Borzalmas halállal múlt

ki tegnap a Bares mellett levő Majkóvácz pusztán egy 14 éves leányka, Etteni Róza. A leányka több társával vígan játszadozott, s játék közben, midőn szaladva egy ház sarkánál befordult, oly szerencsétlenül szaladt neki egy vele szembe jövő embernek akinek kezében egy szénavágó kés volt, hogy a kés mélyen behatolt a kis leány hasába, hogy a belek azonnal kifordultak. A kis leány néhány órai kínlás után meghalt.

* **Forró vízbe veszett ember.** Titelről írják: Galinkics Rada szabályai lakos átrándult a szomszédos Csurog községbe, hogy az ottani gőzfürdőben megfürdjék. Már jegyet is váltott magának és a helyett, hogy a fürdőhelyiségbe ment volna, azt megkerülve, az udvaron levő vízdesztilláló készülékhez ment, hova a gőzszámból jövő forró víz kitódult. A tapasztalatlan ember azt hívta, hogy ez a fürdő medence, ott leveiközött s a nélkül, hogy valaki észre vette volna, beleugrott a forró vízbe. Másnap ott találták meg a vízben a felismerhetetlenségi összeforrázott holttesttel.

* **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap bejelentették az alábbi halálozásokat. Molnár János róm. kath. 59 éves. Kovács József róm. kath. 6 hónapos, Kovács Dániel ev. ref. 62 éves, Kiss Ferenc róm. kath. 43 éves, Glück Klára izr. 6 hónapos, Papp Mihály ev. ref. 83 éves, Holik Erzsébet gör. kath. 36 éves, Tóth Józsefné ev. ref. 83 éves.

* **A villamos világítás a vidéken egyre terjed.** Csáköva temesmegyei község a villamos világítás bevezetése iránt tárgyalásokat folytat a Ganz és társa vasöntő és gépgyár rt.-gal. Facset község képviselőtestülete elhatározta, hogy a villamos világítást bevezeteti s az ügy előkészítésére öttáru bizottságot küldött ki. A Magyar Schuckert művek rt. Zilah városához ajánlatot adott be a villamos világítás bevezetésére és a város a Ganz és társa vasöntő és gépgyár rt.-ot is felszólította, hogy tegyen ajánlatot. — Segesvár város elektromos központi áramfejlesztő telepe elkészült. Az utcákat osmium lámpákkal világítják meg s így Segesvár az első magyar város, ahol osmium-lámpákkal világítanak. Mind-egyik lámpa mintegy 40 gyertya fényerősséggel világít s 38 volta feszültséget kíván.

* **Eltűnt férj.** Tegnap a vasuti állomáson a rendőr egy asszonyt talált, kis gyermekével, a ki keservesen sirt. A rendőr az asszonyt kérdezni kezdte, hogy mi baja és minek sir oly nagyon. — A rendőr kérdésére az asszony elmondta, hogy tegnap jött férjével Rózenberg Izidorral Nagyváradról. Debrecenben kiszálltak és a váróterembe mentek, hogy ott megvárják a következő vonatot. Mig a vonatot várták férje eltűnt az állomásról és nem tudja, hogy hova lett. A rendőr az asszonyt felkísérte a központra, a hol további intézkedésig szállást adtak neki, az eltűnt férj után a nyomozást megindították.

* **A vetések állása,** mint nekünk Budapestről jelentik — az ottani tizedre érkezett információk szerint — az egész országban kedvező. A jelentések eloszlatnak minden aggodalmat és azt a reményt helyezik kilátásba, hogy, feltételezve az időjárás további kedvező alakulását, továbbra is jó reménységgel nézhetünk a tél elébe. Hogy mindezek dacára az üzlet a gabonapiacra tartott, részben a nagyfokú üzletlenségnek, részben az amerikai jegyzések drágaságának tulajdonítható, melyeket szokás-

szerűleg tekintetbe vesz a budapesti piac.

* **A cérna árcsökkenése.** Az orsó-cérna árának leszállítását jelzik körlevélben a harlandi orsó-cérnagár és a vele szövetkezett angol varrócérna-gyárak a folyó év végére.

* **Elszökött cseléd.** Kis Zsigmond cseléd néhány nap előtt szó nélkül eltűnt gazdájától és azóta itt csavarog Debrecenben, hely és foglalkozás nélkül. Tegnap a rendőrség letartóztatta, mert itt foglalkozása nincs — rövidesen visszatoloncolják illetőségi helyére.

* **Utcai támadás.** Tegnap este 10 óra után a Diószegi-utcán haladt hazafelé Krasznai Gábor. A sötét utcán szembe jött rá egy ember, a ki Krasznait meglökte. Krasznai valamit szólott neki, mire az ismeretlen rárohant és megtámadta, sőt zsebéből még egy nagy kést is elővett. Krasznai védekezett megtámadója ellen, de látva, hogy nem bír vele, segítségért kiáltott. A segélykiáltásra két arra járó ember odasietett és kimentette a megtámadott embert a támadó kezei közül. Az ismeretlen látva, hogy Krasznainak segítségére jöttek, kalapja, esernyője, kése és zsebkendője hátrahagyásával megszökött. A két segítő egy ideig üldözte, de a támadó a sötét utcákon hamar eltűnt. A megtámadott Krasznai bejelentette az esetet a rendőrségen, a mely nyomozást indított az éjjeli támadó ellen.

* **Rövid hírek.** Követendő példa. Pozsonyban ezentúl csak azok a vendéglősök kapnak italmérési engedélyt, a kik kötik magukat, hogy csak magyar sört mérnek. — Tömeges névmagyarosítás. Baján száz család határozta el, hogy nevét megmagyarosítja. — Tavasz télen. A borgói havasok között 20 fok meleg van, a kikericsok nyílnak. — A burok legyőzöje. Lord Roberts lemondott az angol hadsereg főparancsnokságáról, mert a hadügyi hivattal nem tudott összeférni.

LETZTER JOZSEF fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* **Ne határozzon addig** hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének mi meg nem tekinti az alföld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét a városházával szemben a Debrecen sör-csarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

* **Legszébb legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándék.** A közeledő karácsonyi és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármi nemű megrendelését megelőző eszközölni sziveskedjék.

Felvételek naponta borus vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4-ig. Egybea felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagyítás aquarel pastel és olaj festményeimre.

Bármily kis és régi fénykép után életnagyságban és éethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű platin nagyítást 12 koronáért kerettel együtt. Specialista gyermek felvételben. **Balkányi Antal fényképész műterme piac-u. 81.**

* **Karácsonyi diszek** nagy választékban. Csak saját gyártmányu cukorkák, habsütemények, mandulás karikák tea sütemények és piskóták kaphatók Riesz Lipót cukrásznál.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

S Z I N H A Z.

M ü s o r.

Dec. 11. péntek: Simonyi óbester vigjáték. A.

Dec. 12. szombat: Simonyi óbester vigjáték. B.

Dec. 13. vasárnap: d. u. Szép Heléna daljáték, este: Csodagyerek, bohózat Előszór.

— **(A színházi bizottság ülése.** A színügyi bizottság ma délután 4 órakor a városháza nagy tanácstermében Kovács József polgármester elnöklété alatt ülést tart. A bizottság mai ülésének tárgya a színházi előadások kezdetének ügyében a bérlők által a tanácshoz beadott kérvénye fölött való véleményadás. A bizottság mai ülésében ezenkívül még több folyó ügy elintézése is tárgyalás alá kerül.

— **(Felhő Rózi balesete.** A színtársulat kedvelt vigénekesnőjét Felhő Rózsit legutóbbi fellépésekor a színpadon kellemetlen baleset érte. Játékközben ki kellett ugrania s nem volt elég jól kipárnázva a színpad, minek következtében a művésznő lába kificamodott. A baleset szerencsére nem fog súlyosabb következményekkel jární, de Felhő Rózi gyöngékedése esetleg néhány nappal tovább tart minek folytán a Vándorlegény bemutatása későbbre maradt s a műsor is megváltozik. Reméljük, hogy a művésznőt mihamar visszanyeri a színpad, a mi az ő mielőbbi felgyógyulásával együtt általános kívánsága a közönségnek.

T Á V I R A T O K.

A volt nemzeti pártiak.

Budapest, dec. 10. A volt nemzeti pártiak ma délután a Hungária-szállóban tanácskoztak, Szentiványi Arpád előző leg hosszasan értekezett a miniszterelnökkel. Este tartott értekezletükön a volt nemzeti pártiak elhatározták, hogy egyelőre nem térnek vissza a szabad-
elvpártba.

A delegáció elnöksége.

Budapest, dec. 10. A magyar delegáció elnökévé Ernuszt Kelemen, alelnökévé Széll Kálmánt fogja megválasztani.

Vasuti tisztviselők előléptetése.

Budapest, dec. 10. Az államvasuti tisztviselők hivatalos lapja ma délután megjelent száma ezerhatszáz vasuti tisztviselő előléptetését közli. Az előléptetettek nagyobb fizetése már 1903 október 1-től számítva jár.

A szabadelvű párt új alelnökei

Budapest, dec. 10. A szabadelvűpárt kör ma este alelnökévé Daniel Gábort és Vojnich István bárót választotta meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A varga-utcai dráma. Tegnap déli egy órakor hirdette ki az esküdtszék feje a varga-utcai szerelmi dráma ügyében másfél napi tárgyalás utáni igazmondását. Az esküdtszék ugyanis Debreceni Sándort, aki ez év szeptember havában kedvese Gál Sándorné életét revolver lövéssel kioltotta, erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek. Mely után a törvényszék dr. Szeőke István elnökleite alatt Debreceni Sándort 1 évi és 9 hónapi börtönre ítélte. Vádlott és ügyész ítéletben megnyugodtak, a védő ellenben semmisségi panaszt jelentett be.

A tegnapi esküdtszéki tárgyaláson a védő Kardos Samu dr. a közvádoló pedig Udvarhelyi Dezső kir. alügyész volt Kardos Samu egyikét tartotta legfontosabb védő beszédeinek.

Kardos László

Debrecen, Kossuth-utca 9.

A múlt évről előnyösen ismert karácsonyi vásár kezdetét vette és tart e hó végeig. Az e célra külön választott áru kifogástalan. Az árak felére és három negyedére vannak mérsékelve.

A külön választott áruk a következők:

Női fehéreneműek, ágyneműk, paplanok, kávék terítékek, szőnyeg maradványok, színházi sálak, színes szélű zsebkendők, dísz tárgyak, szövet függönyök, női sifon ingek remek himzéssel, selyem alsó szoknyák, posztó és flanel alsó szoknyák, egy szél lepedő vászon, női ing vászon, ágyszerítők, asztalterítők, szepességi ágyneműk, selyem ágytakarók.

VAROSISZÍNHÁZ

Dec. 11.

bérlet A,

Simonyi Öbester,

Vigjáték 3 felvonásban.

Állandó és biztos jövedelem

öröréssé, vagy szép mellékkeresetet biztosíthat magának oly uriember, ki földbirtokosoknál esetleg gyári vállalatoknál jó összeköttetések felett rendelkezik. Nevezetesen:

2 budapesti Gyárivállalat és egy Nagykereskedő cég keres

az ottani vidéken ilyen uriembert. Olyanok, kiknek földbirtokos rokonai vannak s remélhetik azok pártfogását anyagszükségletük fedezésénél, előnybe részesülnek. Ajánlatok: „U. M. 365.” jeligével Mosse Rudolf, Budapest, továbbít.

Elődöm Szent-Királyi Tivadar urtól

átvett nagyválasztékban

összes gyermekjátékokat, babákat minden elfogadható áron elárusítom

Egyszersmind felhívom a n. é. közönség b. figyelmét ujonnan érkezett

• műipar, bőrárú s férfi •
• divat áru újdonságokkal •

dusan felszerelt nagy raktáramra.

BORSOS KATA

műiparárú kereskedő Debrecenben.

Leszállított árak.

Nagyarányu karácsonyi

női ruha vásárt

rendeztünk be és női divatszövetek, jó mosó velezeket, francia batistokat

tetemesen leszállított árakon

árusítunk el.

Remek, divatos szövet bluzok

Fél árban darabja 3 frt.

Mosó flanel bluzok

Darabja 95 kr.

Egy ruha 116 cm. széles női divat szövet

1 frt 80 és 2 frt.

Egy ruha 75 cm. széles mosó velez

2 frt 24 kr.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen.

11303 tkv.
1903

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajdu Sándor végrehajthatónak K. Nagy Gábor és neje ellen folytatott végrehajtási ügyben a debreceni kir. tszék. (a debreceni kir. járásbíróóság területén levő a balmaz-ujvárosi 200 számú tjkönyvben) A + 201 hrsz. alatt felvett házasságokra 1239 koronában és az ugyanazon sz. tjkvben A + 2. sorszám alatt bejegyzett 4-6512-ed rész legelő jutalékra 396 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli és annak foganatosítására határidőül az 1903. év december hó 24 ik napjának délelőtti 10 óráját B.-ujváros község házához kitizte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni, vagy az 1881: LX. t.-cikk 170 §-a értelmében bántópenzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál B.-Ujváros község előljárásióságánál tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debrecen, 1903. október 8-án.

Harsányi,

kir. törvényszéki bíró.

A

Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet Debrecenben.

1904. január hónap 1-én nyitja meg,

alapszabályai értelmében és korlátozott felelősség mellett o o

első évtársulatát.

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó kölcsönök adására alakult eme szövetkezetet.

Egy-egy évtársulat 6 t évre alakul, melynek letelével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizetetik.

Hetenkénti törzsbetét 50 fill. (25 kr.)

Jegyezhetni bármennyi törzsbetétet, mely hetenként pontosan befizetendő.

Belépéskor minden törzsbetét után 50 fillér (25 krajcár) beiratási díj fizetendő.

Kölcsonök az évtársulatok tartamára vagy bekebelezés mellett tíz évi tartamra adatnak.

Kölcson kamatok a fizetés megkönnyítése céljából hetenként törlesztendők.

Előjegyzések a belépésre

már most eszközölhetők Kacs Lajos borkereskedőnél, Főtér a Hungária kávéház mellett és Varga József borkereskedőnél Főtér, dr. Ujfalussy-házban. A betéti könyvecskék váltása 1. évi december hó 20-tól eszközölhető a szövetkezet hivatalos helyiségében Főtér, 26. sz. a. a fő-tőzsde épület udvari kereszt-épületében.

Debrecen, 1903. december havában. A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet igazg. nevében:

dr. Bruckner Ernő, Dr. Révy Nándor,
jegyző.

Palais hajfijítő.
 használatával a megöszült haj eredeti színét nyeri vissza. A fejbőrt nem festi, a ruháneműn foltot nem hágy, többi előnye, hogy a hajtűszöket erősíti és hogy teljesen ártalmatlan. Egy üveg ára 2 korona. Főraktár Budapesten
 PETRI OTTÓ gyógyszerész: I. ker., Attila-körút 51.

Donogán és Somossy
 Kunz József és Társa utódai
Debreczen,
 Kistemplombazár.
 Ujjonnan átalakított divatáruház.
Menyasszonyi kelengye.
 Vászon, asztalnemű, kész fehérneműek
 Téli
 alsó ruházat óriási raktára.

Arverési hirdetés.
 Vagyonbukott
ifj. Czeglédy József
 esőtömögéhez tartozó fűszer és egyes áruk a bolti felszereléssel együtt folyó 1903. évi december hó 12. és 14. napjain a Piac-utca 16. számú ház alatti boltban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni. Debreczen 1903. dec. 10.
 Vályi Nagy Gusztáv tömeggondnok.

Szenzáció!
Nagy karácsonyi vásár!
 eddig még nem létezett
 !!olcsó árak mellett!!

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39 kr.
Francia delainek	37 "
Francia flanelek	39 "
Széles tennis flanelek	15 "
Divatos pongis selymek	65 "
Blouz selymek	45 és 55 "
Ruha zephir	17 "
Mosó bársony	45 "

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándék cikkek: boák, esipkegallérek; selymekendők és sálak, diszkótk, kézimunkák, divánpárnák, plüss utitakarók, legyezők, nyakkendők óriási választéka.

Bosznay J. és Társa
 divatáruháza,
 Debreczen, Kossuth-u. 5. sz.

Fényképek Karácsonyra!

Elsőrangú fényirdámban az eddigi tökéletes, elegáns kivitelben, elismert gyönyörű gyermekképek és arcképek

Hallatlan olcsó leszállított árakon

- 6 drb visit kép . . . . . 4 korona
- 6 drb cabinet kép . . . . . 8 korona
- 6 drb makart kép . . . . . 12 korona

Vasárnap egész nap a visit képek feltűtőjét 3 kor. készítem.

Lovag Chylinski György, fényképműterem tulajdonos: Stegmüller Árpád.

Megérkeztek
 a legolcsóbb, legalkalmasabb karácsonyi ajándékok,

ajánlhatom

finom 14 karatos aranyban 13 próbás ezüstben

a legjobb minőségben jótállással

egy fedeltű női remontoir órát	10 főtől feljebb	0 0 0 0 0	két fedeltű női remontoir órát	7 főtől feljebb
két fedeltű női remontoir órát	16 " "		két fedeltű férfi remontoir	7 " "
egy fedeltű férfi remontoir órát	20 " "		izlésteljes női gyűrűt	80 " "
két fedeltű férfi remontoir órát	30 " "		collier láncot szívvél	2 " "
valódi gyémánt női gyűrűt	6 " "		divatos brochetűt	1 " "
valódi gyémánt férfi gyűrűt	10 " "		divatos karék	1 " "
valódi gyémánt fülbevalót	10 " "		gomtagarutera	3 " "
nyakláncot szívvél	8 " "		nyakkendőit	1 " "
hosszu női óraláncot	22 " "		medaillon	1 " "
gyermek gyűrűt	1.50 " "		amulette	1 " "
női gyűrűt	2.50 " "		szalvéta karika	3 " "
férfi gyűrűt	4 " "		fogvájótartó arca	4 " "
nyakkendőit	3 " "		6 pár esem-ge étessző	8 " "
brochetűt	4 " "		6 pár ét-sző	10 " "
gyermek karék	6 " "		4 darabból álló traaj hír	8 " "
női karék	10 " "		páti kás készlet 6 személyes	22 " "
gyermek fülbevaló	1 " "		porcukorkosár	14 " "
női fülbevaló	3 " "		néjegyártó	20 " "

Legnagyobb raktár brilliant ékszerekben s 13 próbás ezüstneműekben a legjutányosabb árakon.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Nem tetsző aruk becsereletnek. Ékszergyártás, ékszerjavítások. Régiségek legjobb áron vétetnek.

LÖFKOVITS ARTHUR

órák, ékszerész és vésnői műterme DEBRECEN, Főpiac.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár.

villamos erőre berendezve.

STOWASSER

J. császár és királyi udvari hangszergyáros hadseregszállító, a Bákóczy javított Tárogató egyedüli feltalálója
 Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült Hegedűk gordonkák bőgők fuvolák összes réz- fa- fuvó és vonóhang klarinetek trombiták és cizm szereket o balmok

Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legujabb találmányu hangkozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.